

אריה שמש

נולדתי בבגדד בשנת 1933 ועליתי ארצה ב-6/6/1950 בהיותי בן 17.5 שנים.

בחודשים הראשונים לאחר העליה, עבדתי בחקלאות בקיבוץ כפר גליקסון. בזכות כשרוני ללימוד שפות, למדתי עברית במהירות.

כעבור שישה חודשים עברתי בבית ברנר מבחן התאמה וקיבלתי סווג לפקידות. חודש לאחר מכן התקבלתי בקריה בת"א באגף סטטיסטיקה של משרד ראש הממשלה, בתחום בקרת נתונים דרך רשימות מודפסות ע"י מלווחת (printing machine) מתוצרת IBM

כעבור חודש רואינתי ע"י מנהל המיכון של משרד ראש הממשלה דאז, ובעקבות כך הוצע לי לעבוד על מכונות אלקטרו מכניות שמבצעות עבודות בתחום עיבוד האינפורמציה, ביחידת המיכון.

באותו זמן יחידת המיכון עסקה במיכון רשימות תושבי ישראל לבחירות לכנסת השניה, תפקיד שראיתי בו כבוד רב.

באוקטובר 1952 גויסתי לצה"ל ושרתתי 2.5 שנים עד 1.4.1954

עם שחרורי מצה"ל התחלתי לעבוד באגף המיכון של השקם ביפו, חברה שהיתה יחידת סמך במשרד הבטחון. במסגרת עבודתי זו נבחרתי, מהראשונים בארץ, לעבור קורס תכנות על מחשב Philips transac 1000 ו-2000.

הרעיון היה לאחד את כל עבוד הנתונים במחשבי Philips. היקף העבודה של משרד הבטחון וכל היחידות הקשורות אליו היה גדול ונדרשו עשרות מחשבים למשימה זו, ובסופו של דבר לא הרעיון לא התממש.

בעקבות זאת, בשנת 1959 התפטרתי מעבודתי בשקם והתחלתי את דרכי החדשה כעצמאי בנושא המחשוב.

חייו ופעילותו הענפה של אריה שמש, מנכ"ל לשעבר של מ.ל.ל. תעשיות תוכנה, במהלך 65 השנים האחרונות

ה ש כ ל ה:

1. גימנסיה שמאש בעירק, הלימודים באנגלית.
2. האוניברסיטה העברית, ירושלים – בית הספר למנהל עסקים. מגמה למנהלי חברות – לימודי מנהל עסקים – לימודי תעודה. שנים 1963-1965

ש פ ו ת:

1. שליטה מלאה בשפות: עברית, אנגלית, ערבית.
2. צרפתית חלקית.

נ ס י ו ן:

כללית: למימד הזמן חשיבות מירבית בהבנת הפעולות והשפעתן. מדובר באירועים שלפני יותר מ-65 שנה, כשנושא המחשוב היה בחיתוליו בעולם, ובישראל כמעט שלא היה קיים בכלל. זו היתה פריצת דרך משמעותית שהביאה להמשך שגשוג כללי ארצי.

1. מראשוני וחלוצי המיחשוב (IT (Information Technology החל מ-1951 במדינת ישראל. באמצעות: sorting machine interpretor machine, collator, re-producer, calculator, printing machine.

2. 1960-1962 – מיסד קואופרטיב למיכון משרדי, ראשון מסוגו בישראל, לעיבוד ממוחשב של נתונים (data processing).

תפקיד – מזכיר הקואופרטיב, ארגון תומך לעיבוד נתונים בישראל.

בנושא הקואופרטיב, בחרתי את טובי האנשים מיחידות המחשוב בישראל, וביניהם עמירם שור, שלימים הפך להיות שותפי במ.ל.ל.

מרכז הקואופרציה קבל אותנו בזרועות פתוחות והקל עלינו את התהליכים ליסוד הקואופרטיב.

עם התחלת הפעלת הקואופרטיב הזמנתי את השר פנחס ספיר לביקור שבעקבותיו ניתנה לנו הלוואה בסך 50,000 לירות, שהפכה לאחר מכן למענק.

3. 1962-1963 - מנהל יועץ במסגרת "תיל" תכנון יעוץ למכון, בנושא מחשבים והטמעת הנושא בקרב חברות גדולות כגון: עירית י-ם, אקו"ם, תנובה אקספורט ועוד.

4. באותם שנים, יועץ ומיישם נושא עבוד הנתונים – המועצה לשיווק פרי הדר. בניה והקמה של מערך נתוני פרי ההדר של השוק המקומי, וזאת בעקבות משבר של המועצה עם חברת IBM.

5. החל מ-1963 – מייסד ושותף/מנכ"ל של קבוצת מ.ל.ל. תעשיות תוכנה ומחשבים בע"מ. ב-1982 הפכה מ.ל.ל. לחברה ציבורית שנסחרה בבורסה לנ"ע בת"א. החברה העסיקה כאלף עובדים בתחום ההי-טק ומחזור פעילותה בין 150-200 מיליון ₪ לשנה. החברה הובילה בטכנולוגיית המידע בישראל: עיבוד נתונים, תוכנה ושילוב מערכות, ושרותיה התרחבו לחברות נוספות, בתחום של עיבוד נתונים ויעול האינפורמציה ברמת ספקים, בתי אריזה, יעדי מכירה וכו'. בעקבות ההצלחה של מיכון השוק המקומי, הורחבה הפעילות גם ליצוא (אניות, חשבות קבלנים ובתי אריזה) בנושא של ניהול היצוא. תוכנה תוכנה חדשה, ראשונה בעולם, והיא שיטת ניהול לפי יחידות משטחים. שיטה זו הצליחה והועתקה ע"י חברות בגרמניה ושבדיה.

6. 1995-2000 – דירקטור בקבוצת מ.ל.ל. תעשיות תוכנה ומחשבים בע"מ.

פרוייקטים הראויים לציון:

1. תכנון-יישום והפעלת ייצוא ההדרים בנמלי אשדוד וחיפה בשיטת כרטיס זהוי של יחידות משטח, כמפורט בסעיף ה' לעיל.

2. הקמת פעילות מחשוב בערד (1970) תוך הסבה מקצועית של עולים חדשים ליצירת מקומות עבודה ל-30 עובדים.

3. הקמת בית תוכנה בעופרה (1975) ליצירת מקומות עבודה במקום.

4. ב-1980-1990 כיהנתי כיו"ר איגוד החברות לעיבוד נתונים, וניהלתי לובי בכנסת ובממשלה במשך שנתיים להכללת החברות לעיבוד נתונים לקבלת פטור מתשלום מס מעסיקים וההכרה של נושא עבוד הנתונים כתעשייה.

5. פעילות ענפה ותומכת בהקמת מרכז מורשת יהדות בבל. המרכז הוקם ע"י קבוצת אנשים מיהדות בבל ובראשם מרדכי בן פורת, ע"מ לייצג ולהנציח כל תקופה ותקופה עד הקמת מדינת ישראל. כיום, מוזיאון ומכון מחקר מפואר ומשובח. עבודתי במרכז המורשת היתה בהתנדבות, ללא תמורה.

פרסים ותעודות הוקרה:

1. אות המתנדב מהנשיא קציר על עבודות התנדבותיות בנושא חינוך (עבודה שנעשתה ללא תמורה).
2. תעודת הוקרה של "אמצי" – איגוד המשתמשים לציוד IBM בישראל.
3. תעודת הוקרה "אילא" – איגוד ישראלי לעיבוד אינפורמציה, על היותי מראשוני קהילת המחשוב הישראלית ועל מעורבות בפיתוחו של ענף עיבוד הנתונים בישראל ותרומתי לקידום תעשיית המידע בישראל.
4. פרס הניהול לשנת 1994 – ע"י מכון אלול. הפרס ניתן לחברה בזמן כהונתי כמנכ"ל.
5. פרס השיווק לשנת 1993 בתחום המיחשוב והתוכנה. הפרס ניתן לחברה בזמן כהונתי כמנכ"ל.
6. פרס קפלן לשנת 1988 – על מפעל חיים, בשיתוף עם עמירם שור, על הישגים שהגענו אליהם במשך 25 שנות פעילות בהחדרה לענפי המשק השונים, ועל ניהול אלפי פרוייקטים של מיחשוב בהיקפים שונים שתרמו להתייעלות ושיפור הניהול בישראל, ולשיפור תהליכי קבלת החלטות, לחסכון בהוצאות הייצור, ולהנהגת שיטות בקרה מתקדמות.

תפקידים ציבוריים:

1. 1977-1992 – חבר הנהלת "אמצי".
2. 1980-1990 – מזכיר קרן המילגות לקידום החינוך לעולי עירק.
3. 1965-1990 – חבר הנהלת איגוד החברות לעיבוד נתונים בישראל.
4. 1990-2000 – יו"ר הנהלת איגוד החברות לעיבוד נתונים בישראל.
5. 1992-2014 – סגן יו"ר מרכז מורשת בבל וממלא מקום יו"ר.
6. 1998 – דירקטור מן הציבור בחברה המרכזית לנ"ע בע"מ.
7. 2000 – חבר המועצה השתיים עשר של המוסד לביטוח לאומי.
8. 2005 – יועץ המועצה השתיים עשרה של המוסד לביטוח לאומי.
9. 2005 – חבר ועדת הכספים של המוסד לביטוח לאומי.
10. 2005 – חבר ועדת המחשוב במועצת המוסד לביטוח לאומי.
11. חבר הנהלת INVENTEC קרן הון סיכון, בתחום ה-high tech.

12. 2015-2016 נציג מרכז מורשת יהדות בבל במרכז הארגונים של יהודים יוצאי ארצות ערב והאיסלם.*

13. 2017 ואילך- נציג מורשת יהדות בבל בפדרציה הספרדית בישראל, וחבר הנהלה.

*מרכז הארגונים הינו גוף וולונטרי שמשותפים בו נציגים מכל יהדות ארצות ערב והאיסלם. תפקידו העיקרי להכניס לתכנית הלימוד של משרד החינוך את היסטורית יהודי ערב והאיסלם. כ"כ הטפול בהשבת רכוש יהודי ארצות ערב והאיסלם, המסתכם במאות מליארדי דולרים.

משרד המכס והתחמה

פרס קמלן

תשס"ח 1988

ניתן למי המצרתה של ועדת פרס היעול נחש אביעור קמלן ז"ל

לעצום שגור וזארה שמע, כמעד יד ומחלילה של זכרות מל, תעשיות תוכנה אומנים בע"מ
בעד והישגים, שהגשעו אליהם בעשן 25 שנות פעילות, דמות רח מחמש לענפי הימשן השנים.
עלום שגור זארה שמע זמן ועקלו אלפי פרויקטים של מחשבו בהיקפים שונים עתון מן
לחיות ולעשור העולה, ולעשור בתחילת קבלת והחלטות, לזן יסודי בתחילת ימיו
וכהגות שכינות עקרה חוקר דמות.
מפעילי שגור זארה עמו לבנות לפתוח התעסקה בענף היחשבוני באזור תינות,
וכן לעצום גדל והולך של תוכנות ישו אכיות בארשות חוף

ניתן בטקס תזכות הפרסים שנועד לכזר של שר האצר הראשון למדינת ישראל
שריה מראשוני המעוררים להגברת פרוץ העבודה והיצור.

שר המבדה והחמה כעוה קמלן
יחשלים. י"א בנעזיו, ונעמיו

המכס
לפריו העבודה והיצור

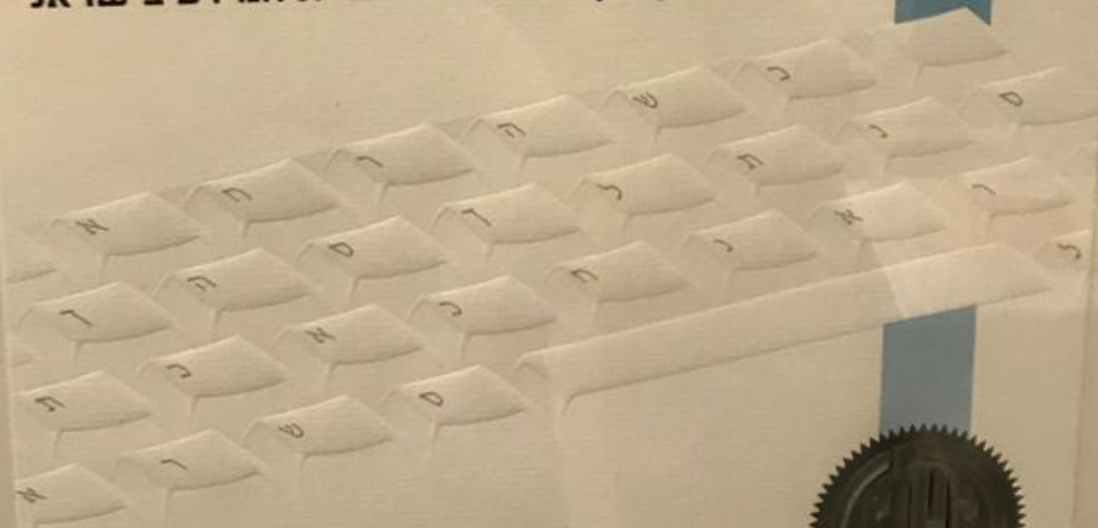
חלוצים
תעברו
לפני
אחייכם
בני
ישראל
דברים ג' י"ח

תעונות והוקנה

ל אריה שמש

במלאת חצי יובל שנים להיווסדו,
מביע האיגוד הישראלי לעיבוד אינפורמציה
את הערכתו והוקרתו לך

על היותך מראשוני קהיליית המיחשוב הישראלית
על מעורבותך בפיתוחו של ענף עיבוד הנתונים
ועל תרומתך לקידומה של תעשיית המידע בישראל

עמירם שור
יזר כינוס מחצית היובל

אליהו הכהן
יזר ועדת ארועים

פרופ' יוסף רביב
נשיא

איל"א - איגוד ישראלי לעיבוד אינפורמציה

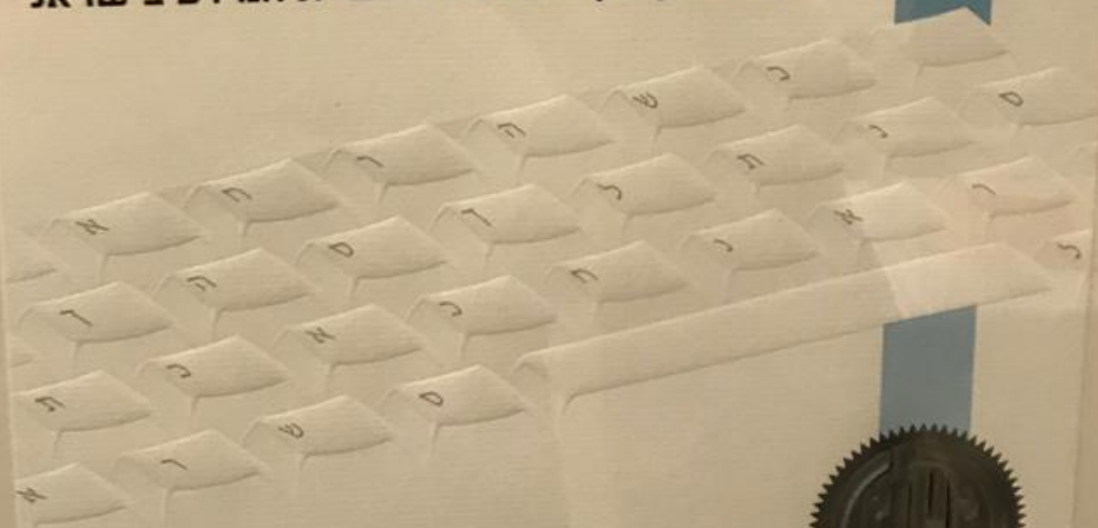
חלוצים
תעברו
לפני
אחייכם
בני
ישראל
דברים ג' י"ח

תעונות והוקנה

ל אריה שמש

במלאת חצי יובל שנים להיווסדו,
מביע האיגוד הישראלי לעיבוד אינפורמציה
את הערכתו והוקרתו לך

על היותך מראשוני קהיליית המיחשוב הישראלית
על מעורבותך בפיתוחו של ענף עיבוד הנתונים
ועל תרומתך לקידומה של תעשיית המידע בישראל

עמירם שור
יזר כינוס מחצית היובל

אליהו הכהן
יזר ועדת ארועים

פרופ' יוסף רביב
נשיא

איל"א - איגוד ישראלי לעיבוד אינפורמציה

מרדכי בן פורת
Mordechai Ben Porat

לכל מאן דבעי

היכרותי עם אריה שמש התחילה לפני 40 שנה, נפגשנו במסגרות שונות שהעיקריות בהן: מ.ל.ל. תעשיות תכנה ומחשבים, ובקרן החינוך לעולי עירק בישראל.

נקשרו בינינו יחסי ידידות ובעקבות כך הצעתי לו להצטרף לקבוצה קטנה של אנשים שהחלה להקים את מרכז החקר והמוזיאון שך מורשת יהדות בבל בת ה-2600 שנה.

לפני 25 שנה מיניתיהו לסגני וממלא מקומי במרכז המורשת.

הריני לציין, שאריה שמש פעל בכל התחומים ויזם פעילויות בקשת רחבה של נושאים. ראיתיו במאמציו הגדולים לקידום חברת מ.ל.ל. והאדרתה.

בשנת 1988 השתתפתי בטקס בו הענק לו פרס קפלן, על הפעילות הענפה לקידום הניהול והמחשוב בישראל, שהוא נימנה על ראשוני משנת 1951. פועלו בתחום המחשבים ובמרכז המורשת הוא נכבד וראוי לכל ציון.

הודות לכל הנאמר לעיל, הוא מקובל ואהוד על כל יודעיו.

בברכה

מרדכי בן פורת
נשיא מרכז מורשת יהדות בבל
חתן פרס ישראל ושר לשעבר.

מען: רח' צפניה 8, ר"ג 52238 טל. 03-6781837. RESIDENT: 8 Zfania St. Ramat Gan 52238 Tel. 03-6781837
MORDECHAI BEN-PORAT Av. P.O.BOX 151 OR YEHUDA ISRAEL 60251
מרכז המורשת: שד' מרדכי בן-פורת 83 ת.ד. 151 אור יהודה 60251
טל 03-5339278-9 Tel: 03-5339936 פקס
E.mail: babylon@babylonjewry.org.il

לבנה זמיר,

היסטוריונית - חוקרת

כלת "פרס ראש הממשלה" 2016, למחקרים אקדמיים על יהודי ארצות ערב

רחוב זכרון יעקב 18, תל-אביב 62999 – 054-6957577 – levanazamir@gmail.com

תל-אביב, 15.8.2017

ה מ ל צ ה

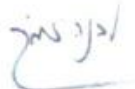
כמי שהכרתי ומכירה את מר אריה שמש עשרות בשנים, הן בתקופת היותי יושבת-ראש "איגוד נשים מנהלות – נטע" בשנות ה-80 וה-90, והן במהלך פעילותנו הציבורית המשותפת מאוחר יותר, ברצוני להמליץ על מר אריה שמש כמי שראוי ביותר לקבלת "פרס בן-גוריון" הנכבד.

מר שמש הינו לא רק מחלוצי החדרת המיחשוב לישראל, אלא אף תרם רבות לפיתוח התחום בארץ ובעולם.

מלבד תרומתו המקצועית העצומה לתחום הזה, מר שמש ידע לתרום רבות גם בעבודתו הציבורית למען האזרחים ולמען המדינה.

הענקת "פרס בן-גוריון" למר אריה שמש, תבוא אך לעשות איתו צדק על מפעל חייו, הן מבחינת קידום טכנולוגית המיחשוב במדינה, והן על עשייתו הציבורית למען האחר.

בברכה

לבנה זמיר – היסטוריונית, חוקרת

15 באוגוסט 2017

לכבוד
חברי הוועדה של פרס בן-גוריון

אדונים נכבדים,

לעונג ולכבוד לי להמליץ בפניכם על הענקת פרס בן-גוריון למר אריה שמש

אריה שמש מגלם בעיניי את הסיפור המופלא של הקליטה המוצלחת של יהודי עיראק בארץ. אריה עלה ארצה במבצע "עזרא ונחמיה", צעיר חסר-כל, למעט התשוקה העזה לבנות עצמו מחדש בארץ עליה חלם.

אריה השכיל ללמוד את מנהגי הארץ החדשה ובמהרה היה לאחד מראשוני ומחלוצי טכנולוגיית המידע (Information Technology – IT) בארץ. זו הייתה פריצת דרך שהמסכה בענף ההיי-טק – אחד מהישגיה הגדולים של מדינת ישראל.

בראשית שנות הששים הקים אריה קואופרטיב למיכון תעשייתי, ראשון מסוגו בישראל. כבר בראשית הדרך, קרץ הקואופרטיב לשר האוצר האגדי של ישראל, פנחס ספיר, שנתן לו הלוואה בסך 50,000 ₪. שהפכה אחר כך למענק. אריה שימש כיועץ לכמה מהגופים הענקיים במשק בנושא של עיבוד נתונים וניתוחם. בהמשך דרכו, הוא הקים בשנת 1963 את קבוצת מ.ל.ל. תעשיות תוכנה ומחשבים, וגם ניהל אותה. החברה הפכה לציבורית בשנת 1982. בשיאה, העסיקה החברה כאלף עובדים. והייתה החברה המובילה בתחום של טכנולוגיית המידע בישראל בעקבות ההצלחה במיכון השוק המקומי, הורחבה הפעילות גם לחו"ל (אניות, חשבות קבלנים ובתי אריזה) בנושא של ניהול הייצוא. פותחה תוכנה חדשה, ראשונה מסוגה בעולם, לשיטת ניהול לפי יחידות משטחים. שיטה חדשה זו זכתה להצלחה רבה, והיא אומצה על ידי חברות בגרמניה ובשבדיה. לכל אורך פעילותו העסקית, השכיל אריה לגייס את טובי האנשים בתחומיהם.

לצד פעילותו העסקית, הקדיש אריה מזמנו וממרוצו גם לפעילות ציבורית ברוכה וענפה. בין השאר, הוא כיהן כיו"ר איגוד החברות לעיבוד נתונים בשנים 1980 – 1990. אריה נמנה על קבוצת האנשים, בראשות מרדכי בן-פורת, שהקימה את מרכז מורשת יהדות בבל, אשר לי יש הזכות והכבוד לעמוד כיום בראשו. כמו כן, כיהן אריה בשנים 1980 – 1990 כמזכיר הקרן לקידום החינוך של יוצאי עיראק.

פעילותו של אריה זכתה להוקרה רבה. בין השאר, הוא קיבל את אות המתנדב מהנשיא קציר. "אילא" – איגוד ישראלי לעיבוד אינפורמציה העניק לו תעודת הוקרה על היותו מראשי קהילת המיחשוב הישראלית ועל מעורבותו בפיתוחו של ענף עיבוד הנתונים בישראל ועל תרומתו לקידום תעשיית המידע בישראל. הוא זכה גם בפרס הניהול לשנת 1994 של מכון אלול. הוא זכה, ביחד עם עמירם שור בפרס קפלן לשנת 1988 על מפעל חיים. על הישגיו במשך 25 שנים בהחדרת טכנולוגיית המידע לענפי המשק השונים. ועל ניהול אלפי פרויקטים של מיחשוב שתרמו להתיעלות ולשיפור הניהול בישראל, ולשיפור תהליכי קבלת ההחלטות. לחסכון בהוצאות הייצור, ולהנהגת שיטות בקרה מתקדמות.

אין לי שום ספק שאריה הוא דוגמא ומופת של קליטה בארץ, של עשייה גדולה וחדשנות, לצד פעילות ציבורית- התנדבותית ענפה ומבורכת. ראוי גם ראוי אריה שגם אתם תכבדו אותו בהוקרתכם ותעניקו לו את פרס בן-גוריון. אני, כמוכן, ממליץ על כך בחום.

בברכה,
אפרים צדקה
פרופ' אפרים צדקה
בית הספר לכלכלה ע"ש איתן ברגלס
אוניברסיטת תל-אביב